

Nr 53

Utlåtande i anledning av motioner om krediter för investeringar i vägmaskiner m. m.

I de till bankoutskottet hänvisade likalydande motionerna nr 317 i första kammaren av herrar *Johan Olsson* och *Mattsson* och nr 676 i andra kammaren av herr *Sjönell* har yrkats att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om möjligheter till en mera tillfredsställande kreditförsörjning i fråga om investeringar i maskiner inom schakt-, grävmaskins- och vägbyggnadsområdena i enlighet med motionernas syfte.

Beträffande motiveringen för detta yrkande hänvisas till motionen I: 317.

Över motionerna har utskottet inhämtat yttranden från fullmäktige i riksbanken, kommerskollegium, 1962 års företagareföreningsutredning samt Sveriges schaktentreprenörers riksförbund.

Gällande bestämmelser

Statligt kreditstöd i form av lånegaranti eller hantverks- och industrilån kan enligt kungl. kungörelsen den 3 juni 1960 (SFS nr 372) lämnas i syfte att främja hemslöjd, hantverk och småindustri samt därmed jämförlig verksamhet. Om särskilda skäl föreligger kan kreditstöd även lämnas till annan industriell verksamhet samt till anläggningsverksamhet och verksamhet hänförlig till jordbrukets binäringar. Kreditstödet kan utgå för ny-, till- eller ombyggnad eller inredning av lokaler, för anskaffning av maskiner, arbetsredskap och verktyg samt i vissa fall för anskaffning av omsättningstillgångar.

Anläggningsverksamhet innefattades i det statliga kreditstödet på förslag av utredningen angående statligt kreditstöd till hantverk och småindustri m. m. (SOU 1959: 7). Utredningen föreslog att anläggningsverksamhet borde kunna ifrågakomma för lånestöd med undantag för den egentliga byggnadsproduktionen, som erhåller ekonomiskt stöd i annan ordning. Chefen för handelsdepartementet lämnade förslaget utan erinran (prop. 1960: 1, bil. 12, s. 158) och riksdagen godtog förslaget (SU 10, p. 48; rskr. 10).

Remissyttrandena

Kommerskollegium avstyrker motionärernas förslag. Motionärerna har bl. a. hävdad att schaktentreprenörbranschen ställdes utanför när 1960 års *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 8 saml. Nr 53*

riksdag medgav att kreditstöd skulle kunna lämnas till företag inom anläggningsbranschen. Kollegium anför att så icke är förhållandet och fortsätter:

Såväl Kungl. Maj:t som kollegium har vid tillämpningen av föreskrifterna i kreditstödkungörelsen (SFS 1960:372) rörande möjligheten att lämna kreditstöd till anläggningsverksamhet ansett företag inom schaktentreprenörbranschen kunna inräknas i denna verksamhet. Flera företag inom nämnda bransch har beviljats lånegarantier.

Kollegium anför i fortsättningen att bestämmelserna i förordningen om förlagsinteckning i allmänhet inte möjliggör för företag inom schaktentreprenörbranschen att inteckna sin förlagsegenhet. De svårigheter som gällande bestämmelser kunnat medföra för ifrågakvarande företag upphör emellertid nästkommande år, då lagen om företagsinteckning träder i kraft.

Fullmäktige i riksbanken avstyrker en utredning i särskild ordning, men har ingen erinran mot att frågan hänvisas till företagareföreningsutredningen. Det är enligt fullmäktiges mening sannolikt att investeringarna i vägmaskiner, vilka av motionärerna anges uppgå till 300—500 milj. kr. per år, till en del också äger rum inom relativt stora företag, vilkas möjligheter att hävda sig på kreditmarknaden inte väsentligt torde skilja sig från andra större företags. När det gäller mindre företag inom schaktentreprenörbranschen torde det emellertid vara troligt att kreditproblemen är desamma som för småföretag i allmänhet. Det kan därför enligt fullmäktige finnas skäl att uppmärksamma dessa problem tillsammans med andra av liknande art.

Motionärernas förslag tillstyrks av *Sveriges schaktentreprenörers riksförbund* medan *1962 års företagareföreningsutredning* avstyrker att frågan skall hänskjutas till denna utredning. Förhållandena i fråga om kreditförsörjningen vid nu ifrågakvarande investeringar säges däremot kunna motivera en närmare utredning i annat lämpligt sammanhang.

Utskottet

Gällande bestämmelser för statligt kreditstöd till hemslöjd, hantverk och småindustri möjliggör sedan år 1960 att kreditstöd i form av kreditgarantier eller direkta lån lämnas till småföretag inom anläggningsverksamheten. Som kommerskollegium framhållit i sitt remissyttrande har såväl Kungl. Maj:t som kollegium tolkat bestämmelserna så att även företag inom schaktentreprenörbranschen kan beviljas sådant stöd. Enligt kollegium har också flera företag inom denna bransch fått lånegarantier.

Nu gällande bestämmelser om förlagsinteckning möjliggör i allmänhet inte för företag inom schaktentreprenörbranschen att inteckna sin förlagsegenhet. De svårigheter för kreditförsörjningen till företag inom branschen som föranleds därav kommer i stort sett att bortfalla då lagen om företagsinteckning träder i kraft nästa år.

Med hänsyn till att investeringar i de typer av maskiner som motionärerna

åsyftar redan omfattas av statligt kreditstöd och till att bestämmelserna om företagsinteckning fr. o. m. nästa år kommer att förbättra bl. a. schaktentreprenörbranschens kreditvillkor anser utskottet inte att någon utredning i frågan är påkallad utan avstyrker motionärernas förslag.

Aberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att motionerna I: 317 och II: 676 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 december 1966

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Hilding, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm, Rönnberg, Lundberg, Larfors och Mattsson;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Berglund, Börjesson i Glömminge, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå, Ekström i Iggesund, Haglund och Fridolfsson i Rödeby*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Mattsson* och *Börjesson* i Glömminge.